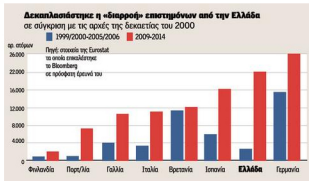
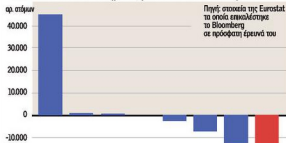

Το σχέδιο για να σταματήσει η μετανάστευση των Ελλήνων επιστημόνων

Της Χαράς Καλημέρη

«Πακέτο Φράσεων» για την ανασχεση του ρεύματος φυγής των νέων επιστημόνων στο εξωτερικό επεξεργάζεται η ηγεσία του υπουργείου Παιδείας. Έρwanas και θρησκευμάτων. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Η», στόχος είναι να δημιουργηθούν περισσότερες από 2.000 θέσεις εργασίας για νέους επιστημόνους μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων καταργη για την έρευνα με κονδύλια του νέου ΕΣΠΑ τα οποία συνολικά για την έρευνα και την καινοτομία αγγίζουν το 1,5 δισ. για την επταετία 2014-2020.

Παράλληλα, μέσα στο 2016 γίνεται προσπάθεια για να δημιουργηθεί ένα ανεξάρτητο Ταμείο το οποίο θα χρηματοδοτεί την έρευνα και τις καινοτόμες και καινοφανείς επιχειρήσεις και θα αποτελέσει από ένα μέγιστο δημόσιων και ιδιωτικών πόρων. Οι δημόσιοι πόροι θα προέρχονται κατέχοντας από το νέο ΕΣΠΑ, ενώ οι ιδιωτικοί, σε πρώτη φάση, από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ).

Μετακινήσεις ακαδημαϊκών και ερευνητών της πενταετίας 2009 - 2014
Συνολικά 20.281 επιστημόνες μετανάστευσαν από την Ελλάδα

Μόνο για τη διετία 2016-2017, το Ταμείο αναμένεται να διαθέσει πόρους ύψους 300 εκ. ευρώ, για την ανάπτυξη καινοτόμων ερευνητικών προγραμμάτων στα οποία θα αποσκοπούντα υποψήφιοι Διδάκτορες και μεταδιδάκτορες. Επίσης, θα γίνει προσπάθεια για προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων από ιδιώτες και επενδυτικά κεφάλαια σε Ελλάδα και εξωτερικό. Ειδικότερα, η σύνδεση των πανεπιστημίων και των ερευνητικών κέντρων και η αξιοποίηση της καινοτομίας που προκύπτει από τη βασική και την εφαρμοσμένη έρευνα αποτελεί μεγάλο στόχια για την κυβέρνηση, αφού μπορεί να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Καμβικό ρόλο στην εφαρμογή του σχεδίου έχει αναλάβει ο αναπληρωτής υπουργός Έρwanas και Καινοτομίας, Κώστας Φωτιάκης, ο οποίος από το 2011 και μέχρι την ανάληψη των καθηκόντων του ως υπουργού βρισκόταν στο «πύργο» του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρwanas (ΙΤΕ). Το ΙΤΕ βρίσκεται μαζί με τρία ακόμα ελληνικά ερευνητικά κέντρα μέσα στη λίστα των 50 κορυφαίων ερευνητικών κέντρων της Ευρώπης.

«Για μας η επίλυση της ποιοτικής επιστημονικής έρwanas και της πραγματικής αριστείας, με την τόνωση των ισχυρών στοιχείων των ανθρώπων και ταυτόχρονα την άμβλυση των αδυναμιών, αποτελεί προτεραιότητα. Δεν επιτρέπονται εκπτώσεις. Προσδοκούμε να αλλάξει το τοπίο όσον αφορά την έρευνα και την καινοτομία στη χώρα μας και να δώσει μια νέα πνοή στους Έλληνες ακαδημαϊκούς ώστε να φύγουν από τη μείζονα λόγω των σημερινών συνθηκών κρίσης», τονίζει στην «Η» ο κ. Φωτιάκης, χαρακτηρίζοντας εγκληματικό να φύγει από τη χώρα η «αφρόκριμα» του επιστημονικού δυναμικού. «Αυτό, είναι ένα λαμπρό παράδειγμα των καταστροφικών πολιτικών δημοσιονομικής πολιτικής λιτότητας που εφαρμόστηκαν τα προηγούμενα χρόνια» σχολιάζει ο αναπληρωτής υπουργός Έρwanas.

Μετανάστευση

Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε το ελεγκτικό και πρακτικό Διοικητικό σε πρόσφατη έρευνά του, την πενταετία 2009-2014 μετανάστευσαν από την Ελλάδα συνολικά 20.281 εξειδικευμένοι ακαδημαϊκοί και ερευνητές, αριθμός δεκαπλασιάζει σε σύγκριση με την αντίστοιχη πενταετία 2000-2005 όταν από τη χώρα είχαν μετανάστευσει 2.552 νέοι επιστημόνες. Μάλιστα, η Ελλάδα συνεχίζεται να σε απόλυτος αριθμούς τη Γερμανία, στην οποία ο αντίστοιχος αριθμός για την περίοδο 2009-2014 ήταν περίπου 24.000 επιστημόνες, παρότι η ευρωπαϊκή ισχυρή χώρα έχει ελαττωτικό πληθυσμό.

Τα αριθμητικά μεγέθη και το ποιοτικό έλλειμμα που συνεπάγεται για την ανάπτυξη της χώρας η «διάρροια εγκέφαλου» οδηγούν την ηγεσία του υπουργείου Έρwanas και Καινοτομίας σε μέτρα για τη δημιουργία ευκαιριών για νέους επιστημόνες. Βασικό «κράγιον» θα αποτελέσει το νέο ΕΣΠΑ, μέσω του οποίου θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας για νέους επιστημόνες, αλλά και ταυτόχρονα ελαστικά ερευνητικά περιβάλλοντα για ταλαντούχους Έλληνες επιστημόνες του εξωτερικού, οι αποδοχές των οποίων είναι δύο έως τρεις φορές υψηλότερες σε σχέση με αυτές που προσφέρονται σε αντίστοιχες θέσεις της χώρας.

«Οι αίσθηματικές μισθοί έχουν σημασία. Η συντηρητική πλειονότητα των ερευνητών όμως προτάσσει άλλα κριτήρια στοιχεία. Εκείνο που κυρίως θέλουν οι ερευνητές είναι να έχουν τη δυνατότητα να κινούνται καλά την έρευνά τους. Για τον σκοπό αυτό θα επιδιώξουμε να δημιουργήσουμε ποιοτικούς βύλακες μέσα στις δομές που υπάρχουν για την προσέλκυση νέων ερευνητών και καταδυμένων επιστημόνων», αναφέρει ο κ. Φωτιάκης.

Ειδικό Ταμείο για την Έρευνα

Δρομολογείται η δημιουργία Ταμείου που θα χρηματοδοτεί αποκλειστικά την έρευνα και την καινοτομία και, σε πρώτη φάση, θα στηρίξει επιστημονικά προγράμματα, μεταδιδάκτορες και υποψήφιοι διδάκτορες και στρατηγικές επενδύσεις για την ανάπτυξη υποδομών.

Στα τρεις αυτούς σκοπούς, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι έτοιμη να καταβάλει για τη διετία 2016-2017 χρηματολόγιο άνω του 300 εκ. ευρώ το οποίο με τη συνένεση εθνικών πόρων αναμένεται να οδηγήσει στη δημιουργία ενός αρχικού κεφαλαίου ύψους 300 εκ. ευρώ.

«Αυτό, που προέχει δεν είναι να δημιουργηθεί ένα Ταμείο, το πώς θα λειτουργεί αυτό» επημερύνει ο κ. Φωτιάκης, υπογραμμίζοντας ότι το Ταμείο θα πρέπει να είναι ανεπηρεάστο από την πολιτική έρwanas και να εξασφαλίσει ανεξαρτησία και αδιάλειπτο μηχανισμό αξιολόγησης των προτάσεων που θα υποβάλλονται οι Έλληνες επιστημόνες.

«Οι κανόνες, που θα δέχονται το Ταμείο θα πρέπει να είναι απλοί και ξεκάθαροι και να ανταποκρίνονται στη δυναμική της έρwanas. Θα πρέπει να διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον και, παράλληλα, να στηριχτεί η καινοτόμος επιχειρηματικότητα, χωρίς γραφειοκρατικές αγκυλώσεις», διεκρινίζει ο αναπληρωτής υπουργός Έρwanas. Τονίζει δε, ότι μέσω των παρεμβάσεων που σχεδιάζει το υπουργείο θα στηριχθεί όχι μόνο η Έρευνα που σχετίζεται με την αγορά, αλλά και η Έρευνα που βασίζεται στην «επιστημονική περιέργεια» και μακροπρόθεσμα μπορεί να επηρεάσει σημαντικά την πραγματική οικονομία.

«Δεν πρέπει να έχουμε τη φετχιστική αντίληψη ότι όλα πρέπει να είναι άμεσα χρησιτά και εμπορεύσιμα. Αντίθετα θα πρέπει να δημιουργούμε συνθήκες για να αξιοποιούνται όλα τα ταλέντα και οι νέες καλές ιδέες, και να διευκολυνθεί η μετάφραση της γνώσης σε πλοίο. Η ιδεολογική προέκταση που θεωρεί ότι η γνώση πρέπει να οδηγεί πάντα σε εφαρμοσμένο προϊόν, λειτουργεί ανασταλικά στην ανάπτυξη της υγιούς επιχειρηματικότητας», καταλήγει ο κ. Φωτιάκης.